

Ålandsbankens kulturpris tilldelas Therese Karlsson

Sopranen Therese Karlsson får Ålandsbankens kulturpris som delas ut av Ålands kulturstiftelse.

– Det känns förstås otroligt roligt och hedrande. Det innebär stor uppmuntran och är ett stort erkännande säger Karlsson till Nyan.

Ålandsbankens kulturpris 2021, som delas ut av Ålands kulturstiftelse och vars prissumma är 4000 euro, tilldelas Therese Karlsson med bland annat följande motivering:

”Hon har många strängar på sin lyra från opera till musikal. På senare tid har hon även provat på att vara textförfattare och toppat Vegatoppen med flera låtar.

Kännetecknande för Therese Karlsson är att hon framför både klassisk- och populärmusik med dragning mot det musikala. Under hennes konserter oberoende om det är klassisk musik i en kyrka eller en personlig solokonsert med en pianist ger hon besökaren en positiv upplevelse att ta med sig hem.

Musikaliskt och genremässigt spränger hon gränser men ofta lika personligt och humoristiskt.”

Vad säger du om motiveringen?

– Den känns väldigt fin. Jag jobbar och strävar just efter att spränga gränser och prova på olika genrer och ändå hitta det egna uttrycket och nå publiken, så det är fint om de motiverar det så.

Vegatoppen

Just nu toppar Therese Karlsson – för fjärde veckan i följd inne på den femte – Vegatoppen med låten ”Northern Light”.

– Det är väldigt, väldigt roligt. Just under en skapande process vet man aldrig vad resultatet blir, man går på känsla, söker uttrycket och försöker nå fram, så det känns väldigt fint att få den bekräftelsen, att låten når in och landar hos publiken så att de vill rösta.

Vad tror du själv att är det som tilltalar publiken med denna låt?

– Då när jag själv hörde den första gången när **Pekka Westerholm** skickade den, tyckte jag att det var en vacker sång. Jag kände att det vore roligt att försöka uttrycka och ge röst åt Pekkas musik, jag tycker att hans musik är väldigt vacker.

Svårt år

Kulturpriset och framgångarna med Northern Light kunde knappast ha kommit mera lägligt för Therese Karlsson, som liksom de flesta andra artister och kulturutövare haft ett synnerligen svårt år.

– Definitivt. Jag har flera vänner och musikerkollegor som åtminstone just nu säger att de slutat, att det varit ett för tungt år och att de inte kunnat försörja sig. Det är ju otroligt fruktansvärt att det gått så.

– Vi är naturligtvis alla i den här situationen tillsammans,

men att kulturen fått ta en så stor smäll mer eller mindre utan ersättning är märkligt. Restaurangerna har fått stor ersättning, men det handlar väl om vem som lobbar för respektive bransch, de som lobbar för kulturen är väl lite mer ovana. Jag förstår ju att alla branscher drabbats hårt, men kulturen är nog exceptionellt drabbad. Då förstår man att få det här priset just nu och också framgången på Vegatoppen är extra fint.

Som Nyan rapporterat om tidigare är Therese Karlsson själv en av de som under det gångna året engagerat sig för kulturarbetarnas sak under coronapandemin och restriktionerna i dess följd, inte minst genom att vara en av initiativtagarna bakom det finländska kulturuppropet och öppna brevet som riktade sig till bland andra rikets kulturminister.

Känns det som att samhället svikit kulturarbetarna under det gångna året?

– Precis, så har det varit, och särskilt frilansarna och de egna företagarna inom hela evenemangsbranschen och kulturbranschen. Men samtalen fortgår och vi får se här vad som händer inför sommaren, då många evenemang kan vara utomhus. Det borde gå att lösa. I Tyskland har de öppnat

Therese Karlsson tilldelas Ålandsbankens kulturpris 2021.

upp, orkestrar testas, besökare testas och alla sitter med munskydd, det fungerar. Kan vi shoppa och handla i köpcenter kan vi också ta del av kultur, det förvånar mig storligen att det inte är så.

Opera-aktuell

I sommar medverkar Therese Karlsson i rollen som den är-

bara Ebba i operan ”Lisbeta – en trollkona skall du icke låta leva”. Operan, i regi av **Ida Kronholm** som också skrivit librettot tillsammans med **Carina Karlsson**, planeras ha urpremiär på Alandica den 15 juli och spelas även de två följande dagarna.

– Alla har nu fått partituret så det är full instudering på gång.

Litteraturen som tröst i Bakfickan

Mariehamns litteraturdagar tjuvstartar traditionsenligt med Bakfickan i morgon torsdag.

Men liksom litteraturdagarna i stort sänds också Bakfickan i år digitalt.

Årets tema är ”Lyckopiller – litteraturen som tröst”.

Litteraturevenemanget Bakfickan hålls av tradition på Indigo på torsdagskvällen, där man inför publik och restauranggäster brukar sparka igång Mariehamns litteraturdagar med intressanta författarsamtal, poesiuppläsningar och musik.

Pandemiläget gjorde att man förra året tvingades ställa in programmet, liksom hela litteraturdagarna. Inte heller i år är det möjligt att genomföra ett liveevenemang som planerat, men

däremot har man lyckats spela in ett program utan publik som kan ses på Facebook i morgon kväll.

– Det gick riktigt bra. Vi hoppades länge på att kunna genomföra Bakfickan på riktigt inför publik, men efterhand blev det allt mer uppenbart att det inte skulle gå. Vi har hela tiden haft med det i beräkningen, och haft det digitala programmet som en plan B, berättar **Kerstin Kronqvist** från arrangerande Ålands litteraturförening.

Rätt känsla

För att få till den rätta Bakfickan-känslan spelades programmet in på Indigo för några dagar sedan.

– Vi är så jättegglade för att **Stig Grönlund** gick med på att vi skulle spela in på Indigo – det är ju på rätt ställe så att säga. Och

Audiotrade skötte ljud och bild.

Kronqvist framhåller att inspelningen skedde på ett säkert och tryggt sätt ur smitto-hänseende.

– Vi hade en bra tidtabell, gästerna kom dit först när det var dags för dem att vara på scen och efteråt gick man hem. Alla bar också mask utom på scenen.

Tröst

Temat för årets Bakfickan är alltså ”Lyckopiller – litteraturen som tröst”.

Kan du berätta lite om bakgrunden till temat?

– Bakfickans tema brukar alltid vara en blinkning till litteraturdagarnas tema, antingen som en kontrast eller med något slags koppling till det temat. Nu är litteraturdagarnas tema ”Ännu mera längtan”, så då tar vi tröst som vårt tema.

– Temat är också valt med tanke på att litteratur och läsning nu under pandemin har varit ett av de pålitligaste sätten att hitta tröst. Biblioteken lånar ut böcker som aldrig förr och bokhandlarna och förlagen säljer mer än nånsin. Och det har jag också märkt själv, att jag läser mer nu när man inte kan gå på andra evenemang.

Åländska författare

Som brukligt är det åländsk litteratur som är i blickfånget i årets upplaga av Bakfickan.

– Bakfickans fokus har alltid varit och fortsätter att vara åländska författare. På ett eller annat sätt knyter också samtliga författare och deras aktuella böcker an till årets huvudtema.

Bakfickan kan ses på Ålands litteraturförenings Facebook-

Kerstin Kronqvist, från arrangerande Ålands litteraturförening, är nöjd över att man kunnat spela in Bakfickan på Indigo för att få till den rätta känslan. FOTO: JONAS EDSVIK

sida med start klockan 19.00 i morgon torsdag. Programmet sträcker sig ungefär två timmar.

FOTO: JONAS EDSVIK

Sen träffas vi först i sommar för repetitioner. Det kan bli någon övningshelg innan de egentliga repetitionerna börjar, men nu är det instudering som gäller. Det ska bli otroligt roligt, säger Therese Karlsson.

Ålandsbankens kulturpris delas ut i samband med Ålands kulturstiftelses vårmöte den 3 juni.

Under vårmötet håller **Maria Renman** som doktorerar om **Joel Pettersons** prosa föredrag om Joel Pettersson.

TOMI RIITAMAA
tomi.riitamaa@nyan.ax
tfn 528 466

Bakfickan 2021

Tema: "Lyckopiller – litteraturen som tröst"

Medverkande:

Vinnarna i Poetry Slam 2020: 1. Anna Abrahamsson, 2. Markus Bauer

Sonja Nordenswan: "Böcker, en värld utan gränser"

Pernilla Lindroos: "Det är lättare att vara lycklig om man är glad"

Ronja Monto: Musik

Zandra Lundberg: "Tantsnuskromaner som tröst"

Katarina Gäddnäs och Kerstin Kronqvist: "Litteraturen som dialog"

Jonas Wilén och Mari Stefansdotter: "En bild säger mer än tusen och ett ord"

Bakfickan på Indigo 2018. I år blir den, liksom Mariehamns litteraturdagar i stort, digital.
FOTO: STEFAN ÖHBERG

Anna Lind Bengtsson är kommunikationsansvarig vid Nipå. Bilden är tagen vid ett tidigare tillfälle.

Nordens institut på Åland bjuder in till öppen scen

Nordens institut på Åland (Nipå) vill ge kulturutövare som kanske saknar plattform och resurser möjlighet att genomföra sina projekt utan att själva behöva ta några ekonomiska risker.

Därför bjuder man nu in till Öppen scen, där institutet står för lokal, teknik och marknadsföring.

Ansökan, som öppnar i dag, är öppen för alla, oavsett om man är professionell eller icke-professionell kulturutövare.

Inte minst hoppas man från Nipås håll att man ska nå yngre, icke-professionella aktörer, som kanske inte annars haft mod eller möjlighet att satsa fullt ut på sina projekt.

–Vi tror, hoppas och anar att det kan komma in en del ansökningar kring lite mera udda och smala kulturuttryck, framför allt från yngre utövare som kanske inte vill eller vågar ta risken eller som inte har någon direkt plattform annars. Men vi får se, vi har medvetet lämnat ansökningsformuläret så öppet som möjligt för att det ska vara så inkluderande som möjligt, berättar **Anna Lind Bengtsson**, projektledare och kommunikationsansvarig vid Nipå.

Inkluderande

Just inkludering är ett honnörsord i sammanhanget. Tröskeln att ansöka ska vara minimal, och därför har man strävat efter att hålla ansökningsproceduren så enkel som möjligt. Från Nipås sida hoppas man på bredd i ansökningarna, både vad gäller uttryckssätt och konstnärliga former och genrer å ena sidan, och vad de sökandes bakgrund, erfarenheter och ålder anbelangar.

–Det är jätteviktigt för oss att kunna välkomna olika perspektiv och kulturella uttryck. Jag tänker att kulturen kan fungera som en brygga, och bidra till att öka människors kunskap om och förståelse för varandra. Själva konceptet Öppen scen vill vara inkluderande, om man sen vill ta upp frågor som handlar om det är upp till de sökande själva såklart. Vi erbjuder helt enkelt en plattform som ska vara så inkluderande som möjligt, säger Lind Bengtsson. Men även om ansökan är helt öppen riktar man sig allra främst mot yngre och/eller mera oerfarna utövare som saknar plattformar för sitt utövande sedan innan.

–Idén dök från början upp då vi hörde en intervju i radion om en undersökning av Ålands olika kulturscener. I undersökningen framgick det att de flesta scenerna är för stora och dyra för väldigt många mindre och smalare kulturutövare. "Kan inte vi bidra, och kanske kombinera det med Åland 100?", tänkte vi då. Det var där det började.

Öppen scen är tänkt att fungera som ett slags jubileumsgåva till Åland i anslutning till 100-årsfirandet av självstyrelsen.

–Konceptet Nipå Öppen scen blir som en present från Nipå till Åland 100. Och den mest lämpade presenten vi som kulturinstitut kan ge, är att erbjuda en plattform som kan bidra till ännu mer spännande kultur på Åland, säger **Jacob Haagendal**, direktör på Nipå, i ett pressmeddelande.

Ansökan öppen

Konceptet Öppen scen innebär att Nipå upplåter lokal, utrymme och teknik, samt erbjuder marknadsföringskanaler, till de kulturutövare som blir antagna.

Man tillhandahåller bland annat en scenmatta, podier, piano, flyttbara väggar, möjlighet till 30 sittplatser för publik och enklare ljud- och ljuslösningar. Vidare erbjuder man bland annat en separat landningssida i kulturkalendern på nipa.ax, Facebook-event på Nipås Facebooksida och en del övrig digital kommunikation i Nipås sociala mediekanaler. De antagna får även ett arvode.

Ansökan öppnar i dag på hemsidan nipa.ax, och är öppen fram till 30 april. På hemsidan finns även mer information om projektet och instruktioner hur man gör.

Besked huruvida man blir antagen eller ej ges senast den 14 maj. Öppen scen går sedan av stapeln sista veckan i oktober och första veckan i november 2021.

Hur många som blir antagna och får möjlighet att ställa sig på scenen är svårt att svara på i nuläget, enligt Lind Bengtsson.

–Det beror mycket på hur många ansökningar vi får in och deras behov. Det blir ett pussel att lägga med datumen. Eventuellt kan också andra datum utanför de två veckorna bli aktuella, om de inte krockar med våra andra projekt som också kräver utrymme och resurser. Men det är det som är det fina med Åland 100, att det firas under ett helt år. Så flera möjligheter finns.

–Vi tänker att upplägget framförallt kan vara tilltalande för mindre kulturaktörer

där man till exempel vill ordna en poesiafton, en föreläsning, en mindre teater, uppläsningar, musikaftnar, författarsamtal eller liknande i mindre skala. Vi hoppas och tror att det är många som kommer att se möjligheterna i detta, säger Lind Bengtsson.

TEXT & FOTO: TOMI RIITAMAA
kultur@nyan.ax
tfn 528 466